

Tilaa hyvinvoinnille

HYVINVOINTIRAPORTTI 2022

Seinäjoki

Hyvinvointiraportti 2022

Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä sitä tukevan elinympäristön rakentaminen on kunnan perustehtävä. Kunnan on seurattava asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä seurattava kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan hyvinvointitarpeisiin.

Kuntien tulee kerran valtuustokaudessa valmistella laaja hyvinvointikertomus, joka on kuvaus asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, sekä niiden edistämisestä kunnassa. Hyvinvointisuunnitelmassa puolestaan asetetaan tavoitteet asukkaiden hyvinvoinnille tulevaisuudessa. Näitä tavoitteita tulee seurata vuosittain hyvinvointiraportissa.

Tilaa hyvinvoinnille - Hyvinvointisuunnitelmassa 2021-2025 asetettiin tavoitteet Seinäjoen kaupungin asukkaiden hyvinvoinnille tuleville vuosille. Näiden tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain hyvinvointiraportissa valittujen mittareiden ja toimenpiteiden kautta. Taulukkoon on nyt lisätty vuoden 2022 luvut. Arvo on merkattu vihreällä, mikäli kehitys on ollut positiivinen ja punaisella, jos se on negatiivinen. Mikäli uutta arvoa ei ole saatavilla tai se on pysynyt samana, on värinä valkoinen. Näin taulukosta on helposti hahmotettavissa kehityksen suunta.

Hyvinvointisuunnitelmassa asetetut tavoitteet

Kaikille mahdollisuus osallisuuteen

- Yksinäisyyden vähentäminen
- Osallisuus lisääntyy
- Yhdenvertaisuus palveluissa

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävä toiminta ja palvelut

- Lisää liikettä
- Terveellisten elämäntapojen mahdollistaminen ja tukeminen
- Kulttuurista hyvinvointia

Hyvät arkiympäristöt

- Viihtyisä kaupunkiympäristö
- Turvallinen kaupunki
- Liikkumista edistävät ympäristöt

Suunnitelma vaatii päivitystä

HYVINVOINTISUUNNITELMAAN kirjatut tavoitteet ovat edelleen päteviä ja niitä on syytä tavoitella. On kuitenkin huomattu, että kaikki suunnitelmaan valitut toimenpiteet eivät ole enää olennaisia. Suunnitelmaa valmisteltiin koronapandemian aikana ja sen jälkeen, jolloin korostuivat tietyntyyiset haasteet ja sitä kautta valittiin tietyntyysejä toimenpiteitä. Nyt kun tilanne on taas muuttunut, on huomattu, että

samat toimenpiteet eivät enää ole olennaisia. Osa valituista mittareista on myös osoittautunut hankalasti seurattavaksi tai niitä ei enää ole saatavilla.

Sosiaali- ja terveystalouden siirto hyvinvointialueelle on myös muuttanut asetelmia. Osa toimenpiteistä, joita suunnitelmaan on kirjattu, on siirtynyt hyvinvointialueelle. Siksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtoryhmässä on päätetty, että osaa suunnitelmaan kirjatusta mittareista ei enää seurata. Ne liittyvät selkeästi hyvinvointialueen toimintaan ja sosiaali- ja terveystalouden järjestämiseen ja organisointiin. Nämä tiedot on merkattu raporttiin nyt harmaalle pohjalle. Kaikkea hyvinvointialueen vastuulle liittyvää ei kuitenkaan hylätty. Suoraan asukkaiden hyvinvointiin ja tilaan liittyviä toimia ja tuloksia seurataan edelleen. Näistä tiedot on pyydetty ja saatu Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelta.

Yllä esitettyjen syiden vuoksi hyvinvointisuunnitelman päivitys on tarpeen. Hyvinvointisuunnitelma tullaan toimenpiteiden osalta päivittämään ja vuoden 2023 hyvinvointiraportti tehdään osin muuttuneilla mittareilla.

Palvelut ovat tavoittaneet asukkaita hyvin

KAUPUNGIN TUOTTAMAT PALVELUT asukkaille ovat tavoittaneet asukkaita hyvin. Niin liikunta- ja kulttuuripalvelut kuin kansalaisopisto ja kirjastokin ovat kirjanneet enemmän osallistujia ja kävijöitä. Toimintaa ja palveluita on ollut myös tarjolla enemmän. Palveluihin ollaan myös tehtyjen kyselyiden perusteella tyytyväisiä. Mahdollisuus osallistua itselle merkittävään toimintaan parantaa elämänlaatua ja osallisuuden tunnetta. On tärkeää, että pystymme tarjoamaan laadukkaita palveluita kohtuuhintaisesti tai täysin maksutta kaikille asukkaille.

Varhaiskasvatukseen osallistuvien määrä on noussut, jo 88 % (79 % vuonna 2021) kaikista varhaiskasvatuskäisistä on palveluiden piirissä. Tämä johtuu monesta tekijästä. Ensinnäkin varhaiskasvatus nähdään nykyään lapsen etuna ja oikeutena. Myös vanhempien hyvä työllisyystilanne ja varhaiskasvatuksen tuloarajojen aleneminen sekä arjen kallistuminen lisäävät varhaiskasvatuksen kysyntää.

Kaiku-kortteja on myönnetty nuorille paljon aikaisempaa enemmän. Tällä toivottavasti saadaan syrjäytymisvaarassa olevat nuoret mukaan palveluiden pariin entistä paremmin. Myös työttömille tehdyt terveystarkastukset ovat lisääntyneet, mikä on todennäköisesti pitkäaikaistyöttömyyden vähentyessä sekä työttömyysasteen pysyessä edelleen matalana edesauttanut osaltaan työllistymistä.

Myös liikuntapaikkojen ja -reitistöjen määrä on kasvanut. Paljon uusia paikkoja toteutettiin myös asukasbudjetin kautta asukkaita osallistaen.

Kouluterveyskyselyn tuloksia

KOULUTERVEYSKYSELY on toteutettu keväällä 2023 ja tulokset on julkaistu syyskuussa 2023. Hyvinvointisuunnitelmasa Kouluterveyskyselyn tuloksilla on iso rooli, joten siksi tämänkin raportin julkaisuaikataulu valittiin niin, että Kouluterveyskyselyn tulokset saadaan siihen mukaan.

Iso tavoitteemme on ollut yksinäisyyden vähentäminen. Yksinäisyys on tulosten perusteella lisääntynyt sekä alakoululaisten, että 2. asteen opiskelijoiden keskuudessa, kun taas yläkoululaisten yksinäisyys on vähentynyt. Sen sijaan yläkoululaisten heidän määrä, jotka kokevat kuuluvansa itselleen tärkeään ryhmään tai yhteisöön, on laskenut. Alakoululaista puolestaan isompi osa kokee nyt olevansa tärkeä osa luokkayhteisöä kuin aikaisemmin. Valtakunnallisesti yksinäisyyden kokeminen on vähentynyt tai pysynyt samalla tasolla. Tässä meillä on siis edelleen paljon työtä tehtävänä.

Liikunnan lisäämisessä on Kouluterveyskyselyn tulosten perusteella onnistuttu yläkoululaisten ja ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoiden keskuudessa. Sen sijaan alakoululaisten ja lukiolaisten päivittäin liikkuvien osuus on vähentynyt. Koronapandemian aikana koululaisten liikkumista jouduttiin rajaamaan, harrastuksia laitettiin tauolle, eikä liikkuvan koulun periaatteitakaan pystytty samalla tavalla toteuttamaan. Tällä on varmasti vaikutusta näihin tuloksiin. Nyt olisikin tärkeää saada kaikki oppilaat

jälleen harrastamisen pariin. Tämä osaltaan vaikuttaa myös yksinäisyyden kokemiseen.

Nuorten päihteidenkäyttöön liittyen hyvinvointisuunnitelmaan ei ole valittu mittareita, jotka kertovat nuorten nikotiinituotteiden käytöstä. Näin on toimittu, koska luvut käyttäjien määrästä ovat olleet jo useita vuosia laskussa. Nyt tilanne on kääntynyt toisinpäin. Sekä nikotiinituotteita kokeilleiden, että päivittäin niitä käyttävien määrä on Kouluterveyskyselyssä noussut kaikissa muissa vastaajaryhmissä, paitsi ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevien joukossa, missä kokeilijoiden määrä oli laskenut.

Perinteisen tupakan rinnalle on tullut uusia nikotiinituotteita, joita nuoret käyttävät. Nuoria houkuttelevat erityisesti sähkösavukkeet ja nikotiinipussit. Seinäjoki ei ole ainoa kaupunki, jossa näin on, vaan luvut ovat valtakunnallisestikin nousseet näiden uusien ilmiöiden myötä. Käytännön työssä lasten ja nuorten parissa tämä on jo huomattu, ja nyt tulleet kyselyn tulokset vahvistavat näitä tehtyjä havaintoja.

Erityisesti sähkötupakka houkuttelee koko ajan nuorempia päihteiden pariin. Sähkötupakat ovat aikuisille vieraampia ja heidän voi olla hankala havaita sähkötupakan käyttöä. Niitä on olemassa hyvin erilaisia ja niiden tuoksu voi olla vaikea tunnistaa. Meidän tuleekin vahvistaa entisestään tekemäämme ehkäisevää päihdetyötä. Tämä työ vaatii suunnitelmallisuutta ja kuuluu kaikille lasten ja nuorten parissa työskenteleville.

Taulukko 1. Indikaattorien vertailu, Seinäjoen perusopetuksen oppilaitokset

Kohderyhmä	Indikaattori	Arvo 2019	Arvo 2021	Arvo 2023
Perusopetus 4. ja 5. lk	Käyttänyt jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta vähintään kerran	2,8 %	3,4 %	4,7 %
	Nuuskannut vähintään kerran	1,2 %	1,2 %	1,3 %
Perusopetus 8. ja 9. lk	Käyttänyt jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta vähintään kerran	41,0 %	34,0 %	43,0 %
	Käyttää nikotiinipusseja silloin tällöin tai päivittäin			9,8 %
	Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta	8,2 %	7,2 %	11,6 %
	Käyttää sähkösavukkeita päivittäin	1,9 %	2,3 %	6,3 %
	Nuuskaa päivittäin	5,3 %	4,2 %	4,2 %

Taulukko 2. Indikaattorien vertailu, Seinäjoen ammatilliset oppilaitokset ja lukiot

Kohderyhmä	Indikaattori	Arvo 2019	Arvo 2021	Arvo 2023
Ammatillinen oppilaitos	Käyttänyt jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta vähintään kerran	71,2 %	73,1 %	68,8 %
	Käyttää nikotiinipusseja silloin tällöin tai päivittäin			14,7 %
	Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta	30,4 %	30,5 %	29,6 %
	Käyttää sähkösavukkeita päivittäin	3,1 %	4,2 %	5,4 %
	Nuuskaa päivittäin	13,8 %	14,0 %	14,3 %
Lukio	Käyttänyt jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta vähintään kerran	53,3 %	40,2 %	41,6 %
	Käyttää nikotiinipusseja silloin tällöin tai päivittäin			3,2 %
	Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta	9,0 %	4,2 %	6,2 %
	Käyttää sähkösavukkeita päivittäin	0,7 %	0,4 %	1,8 %
	Nuuskaa päivittäin	5,7 %	3,0 %	2,8 %

Kaikille mahdollisuus osallisuuteen

Osallisuuden kokeminen on tärkeää, jotta ihminen voi hyvin. Osallisuus ja mahdollisuus työhön ja sitä kautta toimeentuloon on ensisijaista. Aukkailla tulee olla mahdollisuus vaikuttaa omaan elinympäristöönsä ja demokraattiseen päätöksentekoon. Eri ikäryhmät ja vähemmistöt tulee ottaa huomioon, kun mietitään eri ryhmille parhaiten sopivia tapoja ja mahdollisuuksia vaikuttaa.

Yksinäisyyden vähentäminen

Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022
Tuntee itsensä usein yksinäiseksi, % 4. ja 5. lk	3,6 % (2021)	3,6 %	4,0%
Tuntee itsensä yksinäiseksi, % 8. ja 9. lk	15,1 % (2021)	15,1 %	13,7%
Tuntee itsensä yksinäiseksi, % lukio 1. ja 2. vuosi	13,2 % (2021)	13,2 %	15,8%
Tuntee itsensä yksinäiseksi, % ammatillinen oppilaitos	16,7 % (2021)	16,7 %	18,2%
Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus, % 65-vuotta täyttäneet	10 %	10% (2020)	10% (2020)

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022	Vastuutahot
Yhdessä Yhteistyöllä -toimintamallin käyttäminen	Kaikissa perusopetuksen oppilaitoksissa toimii aktiivinen Yhdessä Yhteistyöllä -työryhmä ja varhaiskasvatuksessa kehittämissryhmät	Ryhmä toimii aktiivisesti ja vastuuhenkilöt huolehtivat toimintamallin toteuttamisesta	75-100 %	75-100 %	75-100%	Perusopetus, varhaiskasvatus
Digitaalisten kanavien hyödyntäminen nuorten tavoittamisessa	Digitaalinen pelitoiminta, pelikehittäjät, discord-ryhmät	Järjestettyjen peli-iltojen osanottajamäärät Discord-ryhmiin osallistuvat	3 peli-iltaa, 32 osallistujaa	18 peli-iltaa, 54 osallistujaa	pelistriimauksia n. 1 krt / kk	Nuorisopalvelut
Yläkouluikäisten nuorten tavoittaminen	Alueen nuorisotyöntekijä mukana koulun arjessa, ryhmätykset yläkoulun aloittaville yhdessä koulun ja seurakunnan kanssa	Ryhmäytysten toteuttaminen	Kaikki 7. luokat	Kaikki 7. luokat	Kaikki 7. luokat	Nuorisopalvelut, perusopetus
Ikääntyvien yksinäisten tavoittaminen	Kehitetään toimintamalli, jolla etsitään ja löydetään ikääntyviä, joille kulttuuritoiminnasta olisi apua yksinäisyyteen. Suorat yhteydenotot kohderyhmään, viestintätoimenpiteet	Toimintamalli käytössä	Ei toimintamallia käytössä	Yksittäinen tapahtuma v. 2021, asia etenee v.2022	Toimintamallin kehittäminen ja pilotointi. Vuonna 2022 kolme tapahtumaa.	Kulttuuripalvelut, ikäihmisten palvelut, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
	RAI-arvioinnit, 75-vuotiaiden kyselyt	Toteutetut kyselyt ja arvioinnit	Ei vielä tehdä kaikkialla	Toteutuu Ikäkeskuksen kautta	75-vuotiaiden kyselyt: lähetetty 710, palautui 431	Ikääntyvien palvelut
Kaupunkilaisten aktiivisuuden tukeminen Kansalaisopiston palveluiden kautta	Monipuolinen näkyvyys, helppo tavoitettavuus, monipuolinen verkostoyhteistyö	Opiskelijoiden määrä/netto-opiskelijat	9504 / 6027	6438	6936	Kansalaisopisto
		Toteutuneet kurssit	948	951	962	

Osallisuus lisääntyy

Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022
Varhaiskasvatukseen osallistuneiden osuus, % (oma tilasto)	77,2 %	79,0 %	88,0 %
Kokee olevansa tärkeä osa luokkayhteisöä 4. ja 5. lk, %	60,3 % (2021)	60,3 %	63,1 %
Kokee kuuluvansa itselleen tärkeään ryhmään tai yhteisöön, 8. ja 9. lk, %	75,2 % (2021)	75,2 %	65,6 %
Kokee pystyvänsä vaikuttamaan oman elämänsä kulkuun, % lukio	81,7 % (2021)	81,7 %	84,2 %
Kokee pystyvänsä vaikuttamaan oman elämänsä kulkuun, % ammatillinen koulutus	78,9 % (2021)	78,9 %	77,8 %
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet, 17-24 vuotiaat, % väestöstä (hyte-kerroin)	5,1 % (2019)	5,4 % (2020)	5,7 % (2021)
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64 vuotiaat (hyte-kerroin)	2,1 %	2,2%	2,0 %
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25-64 vuotiaat (hyte-kerroin)	6,4 %	6,2 %	6,0 %

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022	Vastuutahot
Madalletaan kynnystä osallistua erilaisiin tapahtumiin järjestöjen keinoin.	Tarjotaan matalan kynnyksen toimintaa ja tilaisuuksia erilaisille ryhmille.	Toimintaa tarjolla (järjestöjen omat mittarit)	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Eri järjestöt
	Ystäväkorttitoiminta, ikäihmistien liikunta- ja kulttuurikaverit	Toimintaa tarjolla (järjestöjen omat mittarit)	Kyllä	Kyllä	Kyllä	
Kannustetaan kaikkia mukaan varhaiskasvatukseen	Perheiden tietoisuutta varhaiskasvatuksesta lisätään ja sen merkityksestä lapsen kasvulle, oppimiselle ja kehittämiselle tiedotetaan. Ohjataan perheitä mukaan varhaiskasvatukseen ottamalla yhteyttä perheisiin, joissa on 5-vuotta täyttäviä lapsia, jotka eivät ole mukana varhaiskasvatuksessa.	Tavoitettujen perheiden ja lasten määrä, % perheistä	77,2 %	79,00 %	88,0 %	Varhaiskasvatus
Lapsiparlamenttitoiminnan käynnistäminen ja kehittäminen	Lapsiparlamentti kokoontuu 2 kertaa vuodessa, ja lapsiparlamentin hallitus 2-3 kertaa vuodessa.	Lapsiparlamentin toimintaan osallistuneiden koulujen määrä (kouluja 24)	0	Jouduttiin siirtämään koronan vuoksi helmikuulle 2022	24	Perusopetus
Lasten ja nuorten kuulemisen edistäminen	Lisätään lasten osallisuutta kyselyiden, kuulemisten sekä muiden toimenpiteiden avulla.	Kyselyiden ja kuulemistien määrä	Ei saatavilla	Perusopetuksen yhteiset kyselyt: LYK-kysely, perusopetuksen arviointikysely oppilaille: oppimisympäristö ja sen turvallisuus, 2. kielisen opetuksen kehittämiskysely.	Perusopetuksen yhteiset kyselyt 1/1	Varhaiskasvatus, perusopetus, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
	Lapsivaikutusten arviointi käyttöön	Toteutuneiden lapsivaikutusten arviointien määrä	0	0	0	Kaikki toimialat ja yksiköt
Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien lisääminen	Harkku - Seinäjoen harrastamisen mallin toteuttaminen, jokaisella koululla mahdollisuus osallistua kerhotoimintaan	Harkku-toimintaan osallistuneiden lasten ja nuorten määrä / lukukausi	Ei saatavilla	500 lasta	550/kevät, 570/syksy	Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022	Vastuutahot
Nuorisovaltuuston, vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston toiminnan tukeminen ja toimintaedellytysten varmistaminen	Nuorisovaltuuston toiminnassa nuorisotyöntekijä mukana ja auttamassa käytännön toiminnassa. Kummivaltuutettujen toiminta Nuvan kanssa.	Arviointikysely nuorisovaltuustolle	Ei saatavilla	Ei toteutettu	Toteutettu	Nuorisopalvelut
	Vammaisneuvoston toiminnan tukeminen	Arviointikysely toimintaedellytyksistä vammaisneuvostolle	Ei saatavilla	Ei toteutettu	Ei toteutettu	Sosiaali- ja terveystoimiala
	Vanhusneuvoston toiminnan tukeminen	Arviointikysely toimintaedellytyksistä vanhusneuvostolle	Ei saatavilla	Ei toteutettu	Ei toteutettu	Sosiaali- ja terveystoimiala
Erityistä tukea tarvitsevien nuorten harrastusmahdollisuuksien lisääminen ja harrastuksiin ohjaaminen	Mahdollistetaan nuorille harrastuksiin tutustuminen osana kuntouttavaa työtoimintaa ja palveluohjusta. Kaiku-kortin jakaminen nuorille.	Myönnettyjen Kaiku-korttien määrä 16-34-vuotiaille	394 kpl (2021)	394 kpl (2021)	450	Kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut, kirjasto, kansalaisopisto, nuorisopalvelut
Erityisryhmien, kuten heikosti lukevien ja maahanmuuttajien tukeminen kohdennetuilla palveluilla ja kampanjoin	Kirjastosta saa digitukea ja oppimista tukevaa Tuuppari-palvelua.	Tavoitettujen asiakkaiden määrä	Ei saatavilla	208	677	Kirjasto
Kirjaston tilojen ja tapahtumien aktiivinen markkinointi	Kirjasto on kaikille avoin ja maksuton tila oppimiseen, työskentelyyn, harrastamiseen ja kansalaistoimintaan. Kirjastossa järjestetään palveluja, tapahtumia ja toimintaa kaikenikäisille.	Kirjastokäynnit/asukas	5,46	5,38	6,63	Kirjasto
		Tapahtumien ja koulutusten osallistujamäärä	11 625	11 031	18 279	
Asunottomuuden poistaminen	Sosiaalityö ja -ohjaus, välivuokrausmalli, asumisen tuki: asumisneuvonta, Tukiporras, asiakassuunnitelmat, asiakkaiden tapaminen ja verkostot	Ara-tilasto, asunottomien määrä	21	17 (15.11.2021)	20	Sosiaalipalvelut
		Välivuokra-asuntojen määrä	17	15 (15.11.2021)	16	
		Asumisneuvonnan asiakkaiden määrä/vuosi	261	268	233	
Jälkihuollossa olevat nuoret sijoittuvat koulutukseen tai työelämään	Sosiaalityö ja -ohjaus, jälkihuoltosuunnitelmat	Koulutukseen tai työelämään sijoittuneet jälkihuollossa olevat nuoret	62 %	54 %	54 %	Sosiaalipalvelut
Työttömyyden väheneminen	Työnvälityksen ja palveluohjauksen kehittäminen; työllistymistä edistävien palvelujen, kuten työvoimakoulutuksen ja omaehtoisen koulutuksen järjestäminen sekä päällekkäisen työn vähentäminen	Työttömyysaste	10,2%	7,9 %	7,7 %	Työllisyyspalvelut
Pitkäaikais-työttömyyden väheneminen	Sosiaalipalvelut osana kuntakokeilua, moniasiakkuustyöryhmä, palveluohjaus	Pitkäaikaistyöttömien määrä	465 henkilöä	654	544	Työllisyyspalvelut, sosiaalipalvelut

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022	Vastuutahot
Kuntakokeiluasiakkaiden aktiivintuotteen kokeilun lähtötilanteesta	Vahva alku ja tehokkaan palvelumallin luominen	Aktiivintuotteen seuraaminen	33,8% > 39.7% (10/2021)	35,8 %	40,3 %	Työllisyyspalvelut
Ikääntyvien säännöllinen kuuleminen	Kuullaan säännöllisesti ikääntyvien kohderyhmää kulttuuripalveluiden kehittämisessä järjestämällä asiakasraateja	Asiakasraatien ja osallistujien määrä	Ei toteutettuja asiakasraateja	Ei toteutettuja asiakasraateja	Ei toteutettuja asiakasraateja	Kulttuuripalvelut, ikääntyvien palvelut
Kotouttamisohjelman päivittäminen 2020-2024	Kaupungin toimialat edistävät kotoutumista ohjelman mukaan	Ulkomailta muuttaneiden työllistyneiden osuus, %	41 %	41 % (2020)	41 % (2020)	Sosiaalipalvelut
Osallistetaan asukkaita kaupungin kehittämiseen	Varataan talousarvioon rahaa osallistavaan budjetointiin. Otetaan osallistava budjetointi käyttöön eri toimialoilla osana talousarviota.	Osallistavien budjettien määrä	0	1	1	Elinvoiman ja kilpailukyvyyn toimiala, kaikki toimialat
Selvitetään asukkaiden osallisuuden kokemusta	Osallisuusindikaattorin käyttöönotto	Osallisuusindikaattori otettu käyttöön	Ei käytössä	Ei käytössä	Ei käytössä	Elinvoiman ja kilpailukyvyyn toimiala
Yhdistyksien ja toimintaryhmien toiminnan tukeminen	Laaditaan kaupungin avustusstrategia, selkiytetään kaupungin avustuksien myöntämisen periaatteet ja työnjako sekä tehdään opas hakijoille	Avustusstrategia tehty	Ei ole tehty	Ei ole tehty	Ei ole tehty	Elinvoiman ja kilpailukyvyyn toimiala, sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala

Yhdenvertaisuus palveluissa

Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022
TEA-pisteet, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus	33 (max 100)	33 (max 100)	33 (2021)

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022	Vastuutahot
Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden paraneminen Seinäjoen kaupungissa	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tekeminen	Suunnitelman valmistuminen	Ei aloitettu	Ei aloitettu	Suunnitelma valmistunut	Elinvoiman ja kilpailukyvyyn toimiala
Ikääntyvien kulttuurihyvinvointipalveluiden saatavuuden parantaminen	Kehitetään etäkulttuuripalveluita	Kuvapuhelimen virikeasiakkaiden määrä	15	60	500	Kulttuuripalvelut, ikääntyvien palvelut
		Kuvapuhelimen tuokioiden määrä	37	43	105	

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022	Vastuutahot
Ikääntyvien kulttuuripalveluihin osallistumisen mahdollistaminen	Lisätään Kaikukortin tarjoamista ikääntyneille	Ikääntyville jaettujen Kaikukorttien määrä	19 (11/2021)	106	96	Kulttuuripalvelut, ikääntyvien palvelut
	Lisätään Kulttuurikaveritoimintaa	Kulttuurikaverien ja kulttuurikaverikäyntien määrä	Ei tietoa	Kulttuurikavereita 8	Kulttuurikavereita 7, ei tilastoissa	
Yhdenvertaiset kirjastopalveluiden käyttäminen	Riittävät ja toimivat aukioloajat kaikissa toimipisteissä (pääkirjasto, kolme lähikirjastoa, sairaalakirjasto) ja kattavat reitit kirjastoautoilla	Tyytyväisyys kirjaston aukioloaikoihin	4,3 / 5	4,2 / 5	4,3 / 5	Kirjasto
		Kirjastojen aukiolotunnit	13 382	16 953	21 403	
		Tyytyväisyys kirjastopalveluihin	4,6 / 5	4,6 / 5	4,6 / 5	
	Kirjaston etäpalveluiden, kuten kirjaston kotipalvelun, e-aineistokokoelmien kehittäminen sekä etäpahtumien järjestäminen	Kotipalveluasiakkaiden määrä/henkilöasiakkaat	67	67	67	
		Kotipalveluasiakkaiden määrä/palvelukeskukset	21	21	21	
		E-aineistojen käyttökerrat	238 959	178 948	392 802	
Koulutuksellisen tasa-arvon lisääntyminen ja elinikäisen oppimisen tukeminen	Riittävä ainealueiden lukumäärä ja opintojen monimuotoisuus	Opiskelijoiden tyytyväisyys opintotarjontaan	Ei saatavilla	Ei saatavilla	93 % tyytyväinen tai erittäin tyytyväinen kansalaisopiston toimintaan	Kansalaisopisto
	Palvelut ovat alueellisesti ja taloudellisesti saavutettavia	Tarjottu tuntimäärä eri alueilla	Ei saatavilla	Ei saatavilla	Toteutuneiden kurssien määrä: Seinäjoki 805, Peräseinäjoki 36, Nurmo 40, Ylistaro 41	
Liikunnan saatavuuden parantaminen	Liikuntamahdollisuudet ja -alueet ovat ihmisten lähellä, lähiliikuntatyöryhmän toiminta aktiivista	Liikuntapaikkojen ja -alueiden lukumäärä	261	376	386	Liikuntapalvelut
		Tyytyväisyys liikuntapaikkojen saatavuuteen (oma kysely)	Ei saatavilla	Ei vielä toteutettu	Kysely toteutettu	
	Paikallistason toimintaa kylissä ja lähiöissä	Kylätoimijoiden kanssa yhdessä toteutettujen tapahtumien määrä	4	6	4	
		Yhteistyössä 3. sektorin ja kylätoimijoiden kanssa hoidettujen reittien määrä	Ei saatavilla	5	5	
Henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin edistäminen kirjaston keinoin	Kirjasto tarjoaa kauno- ja tietokirjallisuutta sekä muita aineistoja henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin tueksi. Kaunokirjallisuuden lukeminen edistää mielellisyyttä. Tietokirjallisuudesta saa tietoa terveellisten elämäntapojen tueksi. Kirjastossa voi olla myös lainattavia liikuntavälineitä.	Lainaus/asukas	20,75	23,73	23,95	Kirjasto
Pyritään mahdollistamaan ilmaisia tiloja järjestöille	Kartoitetaan olemassa olevat tilat ja viestitään niiden mahdollisesta käytöstä.	Tiloja tarjotaan/ei tarjota.	Ei saatavilla	Ei saatavilla	Tiloja tarjolla	Elinvoiman ja kilpailukyvyyn toimiala, järjestöt

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävä toiminta ja palvelut

Asukkaat tarvitsevat hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistäviä palveluita voidakseen hyvin. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on yksi kunnan perustehtävistä. Hyvin saavutettavissa olevat ja oikea-aikaiset palvelut ehkäisevät ongelmien syntyä.

Lisää liikettä

Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, 4. ja 5. lk, %	43,9% (2021)	43,9 %	40,4 %
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, 8. ja 9. lk, %	21% (2021)	21 %	27 %
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, lukio, %	16,2% (2021)	16,2 %	15,7 %
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, ammatillinen oppilaitos, %	11,3% (2021)	11,3 %	15,3 %
TEA-pisteet, liikunta	71	71	83

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022	Vastuutahot
Yhteistyö varhaiskasvatuksen, liikuntapalveluiden ja järjestöjen kanssa	Perheliikuntailtapäivät, urheiluseurojen lajiesittelyt varhaiskasvatuksessa	Perheliikuntailtapäivien osallistujat	850	880	2200	Liikuntapalvelut, varhaiskasvatus
Lapset liikkuvat varhaiskasvatuksessa vähintään 2 tuntia päivässä (kokonaistavoite 3h)	Liikunta on mukana lasten arjessa sisä- ja ulkotiloissa monipuolisesti. Varhaiskasvatuksen siirtymätilanteet päivän eri vaiheissa sekä mm. iltapäiväpedagogiikassa. Varhaiskasvatuksen strategissa ja varhaiskasvatussuunnitelmassa lasten liikkuminen on keskiössä. Eskariuinnit, päiväsfutis ja luisteluoahaus sekä lasten tanssi ovat osa lapsen arkea.	Liikkumisen määrää seurataan lapsiryhmä tasolla. Sisäinen asiantuntijuus ja lapsen fyysinen aktiivisuus on ollut varhaiskasvatuksen arvioinnin yksi havainnoin kohde	Oma laadullinen seuranta	Varhaiskasvatuksen oma ohjelma ja seuranta, varh.kasv. strategiassa liikkuminen. Toteutuu.	Varhaiskasvatuksen oma ohjelma ja seuranta, varh.kasv. strategiassa liikkuminen. Toteutuu.	Varhaiskasvatusyksiköt
Liikkuva koulu -toimintakulttuurin vahvistaminen kouluissa	Kaikki peruskoulut päivittävät liikunnallistamissuunnitelman 2022	Päivitettyjen liikunnallistamissuunnitelmien määrä (tavoite 30)	0	0	25	Perusopetus
	Liikunnallistamissuunnitelmien toimenpiteiden toteuttaminen	Seurataan koulukohteisesti, lukuvuoden arviointiraportissa	Kaikki peruskoulut	Kaikki peruskoulut	Kaikki peruskoulut	Perusopetus
Asukkailla on mahdollisuus maksuttomaan liikuntaneuvontaan	Aktiivinen ja poikkiallinnollinen tiedottaminen mahdollisuudesta liikuntaneuvontaan	Liikuntaneuvonnassa käyneiden määrä	Ei saatavilla	41	61	Liikuntapalvelut
Kuudesluokkalaiset ovat uimataitoisia	Uinninopetus etenee suunnitelmallisesti varhaiskasvatuksesta läpi peruskoulun ja uinninopetus on laadukasta	Uimataitoisten lasten määrä, % ikäluokasta	90 %	87 %	86 %	Liikuntapalvelut, varhaiskasvatus, perusopetus

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022	Vastuutahot
Liikuntastrategian päivittäminen 2022- 2026	Päivitetään liikuntastrategia huomioiden kaikki kaupungin asukkaat	Strategia päivitetty	Ei päivitetty	Ei päivitetty	Päivitetty	Liikuntapalvelut
Kannustetaan ikääntyviä toimintakykyä ylläpitävään liikuntaan	Tiedotetaan aktiivisesti Seniori - Erityisliikunnan kortista ja pidetään kortin hinta kohtuullisena	Myönnettyjen korttien määrä	639	539	743	Liikuntapalvelut, Ikääntyvien palvelut
Toimintakykyrajoitteisten ikäihmisten ulkoilu- ja liikkumismahdollisuuksien lisääminen	Lisätään vapaaehtoistyön määrää sekä koulujen, oppilaitosten ja kolmannen sektorin kanssa tehtävää yhteistyötä	Ulkoilumahdollisuuksien määrä	Ei saatavilla	Liikuntaystävien määrä 23		Ikääntyvien palvelut
Liikunnallisten elämäntapojen edistäminen kaikissa ikäryhmissä	Tuetaan liikunta-alueiden ja tilojen aktiivista käyttöä	Sisäliikuntapaikoilla kävijöitä (yhteensä)	690 000 (2019)	533 000	550 000	Liikuntapalvelut
Liikunnallisten hankkeiden määrää lisätään	Hankerahoitusta haetaan ja hankerahoitusta varten budjetoidaan rahaa	Haettujen hankkeiden määrä	Ei saatavilla	1	1	Liikuntapalvelut
		Muiden toimialojen kanssa yhteistyössä toteutetut hankkeet	Ei saatavilla	1	1	

Terveellisten elämäntapojen mahdollistaminen ja tukeminen

Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022
Ylipaino 8. ja 9. luokan oppilaista (hyte-kerroin)	20,7 % (2021)	20,7 %	18,8 %
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. lk (hyte-kerroin)	22,6 % (2021)	22,6 %	24,6 %
THL:n sairastavuusindeksi	99,3 (2019)	99,3 (2019)	99,3 (2019)
TEA-pisteet, Perusterveydenhuolto	75	75	78

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022	Vastuutahot
Vauvojen uniongelmiä vähentäminen	Uniasioista keskustellaan neuvoloiden vastaanotoilla ja se tilastoidaan. Unihoitajan yhteydenotot, unikoulun järjestäminen	Tilastointimalli käytössä neuvoloissa (SPAT)	100 %	100 %		Lastenneuvola
		Unihoitajan yhteydenottojen ja kotikäyntien määrä	263	214		
		Unikoulussa käyneiden lasten määrä	106	98		
Lasten ja nuorten univaikeuksien väheneminen	Kouluterveydenhoitaja keskustelelee 4. ja 8. luokkalaisten kanssa unesta. Toimenpide käytössä jokaisessa 4. ja 8.luokkalaisten terveystarkastuksessa.	Usein vaikeuksia nukahtaa tai heräilemistä öisin, % 4. ja 5. luokan oppilaista	10,9 % (2021)	10,9 %	Ei uusia tietoja	Kouluterveydenhuolto
		Vaikeuksia päästä uneen vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista	22,6 % (2021)	22,6 %	Ei uusia tietoja	

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022	Vastuutahot
Vanhemmuuden tuen vahvistaminen äitiys- ja lastenneuvolassa	Äitiysvalmennuksen kehittäminen yhteistyössä asiakkaiden kanssa (kysely)	Asiakaskyselyt	Tulossa vuonna 2022	Ei tehty, toteutetaan hyvinvointialueella		Äitiysneuvola
	Ryhmäneuvolan pilotointi	Ryhmäneuvolan pilotointiin osallistuneiden vanhempien määrä	Tulossa vuonna 2022	Tulossa vuonna 2023		Lastenneuvola
	Neuvoloiden vastaanottoaikojen laajentaminen (klo 16-18)	Ilta vastaanotolla käyneiden asiakkaiden lukumäärä	1145	1240		Lastenneuvola
Vanhemmuuden vahvistaminen	Varhaiskasvatukseen haettaessa selvitetään perheen tilanne. Varhaiskasvatussuunnitelma tehdään jokaisesta varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta yhdessä huoltajien kanssa.	Tehtyjen varhaiskasvatussuunnitelmien osuus, %	Ei saatavilla	100 %	100 %	Varhaiskasvatus
Rintaruokinnan lisääntyminen alle 1-v. lapsilla	Imetyksaktiivisuus kysytään ja tilastoidaan lapsen 2 vko, 2-, 4-, 6-kk ja 1-v. iässä. Tiivis yhteistyö perheen kanssa ja neuvoloiden välisen yhteistyö. Imetyssuositukset. Imetysohjausohjeistuksen tekeminen.	Täysimetus, 2 kk	69,63 %	69,38 %		Lastenneuvola
		Osittaisimetus, 2 kk	18,20 %	18,08 %		
		Täysimetus, 6kk	3,97 %	7,12 %		
		Osittaisimetus, 6kk	67,69 %	65,69 %		
		Imetysohjaus-ohjeistus tehty	Ei tehty	Ei tehty, tehdään hyvinvointialueella maakunnallinen ohjeistus		
Lasten lihavuuden väheneminen	Perheen kokonaisvoinnin huomiointi	Normaalipainoisia 4-vuotiaita	63,44 %	82,84 %	83,30 %	Neuvola, kouluterveydenhuolto
		Normaalipainoisia 1. lk	76,60 %	81,19 %	76,18 %	
		Normaalipainoisia 5. lk	74,27 %	77,68 %	76,89 %	
	Lihavuus Laskuun -ohjelman päivittäminen	Ohjelma päivitetty	Ei päivitetty	Ei päivitetty	Ei päivitetä enää	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
Perusopetuksen hyvinvoinnin teemavuosi	Perusopetuksessa toteutetaan lukuvuosien 2022-2024 aikana kaksi hyvinvointiin keskittyvää teemavuotta. Vuosien aikana hyvinvoinnin teema on kattavasti esillä niin oppilaiden kuin henkilökunnankin arjessa.	Perusopetuksen hyvinvointikirjan päivitys	Ei päivitetty	Päivitetään vuosina 2022-2023	Päivitetään vuosina 2023-2024	Perusopetus, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
Terveellisten elintapojen tukeminen vastaanottokäynnillä	Elintapaohjauksen mini-intervention käyttö vastaanottokäynnillä. Tarpeen mukaan ohjaus elintaparyhmään.	Pidettyjen elintaparyhmien ja osallistuneiden määrä	Ei saatavilla	0		Terveyskeskus
		Mittaukset ja loppukysely ryhmään osallistuneille	Ei saatavilla	Ei toteutunut		
		Jatkotapaamiset / yksilökäynnit	Ei saatavilla	0		

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022	Vastuutahot
Tervehampaisten 1-6-vuotiaiden osuus ikäluokastaan on vähintään 95 %. Tervehampaisten 7-14-vuotiaiden osuus ikäluokastaan on vähintään 68 %	Suun terveystarkastukset ja tarkastukset, tilastointi. Asetuksen mukaiset suun terveydenhuollon määräraikaistarkastukset toteutuvat neuvoloissa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa. Karkiton varhaiskasvatus ja perusopetus.	Tarkastuksien toteutuminen asetuksen mukaisesti	Toteutunut	Toteutunut	Toteutunut	Suun terveydenhuolto, varhaiskasvatus, perusopetus
		Tervehampaisten 1-6-vuotiaat	63,5 %	94,9 %	93,9 %	
		Tervehampaisten 7-14-vuotiaat	78,6 %	68,8 %	71,0 %	
Ei-toivottujen raskauksien vähentäminen alle 25-vuotiailla	Maksuttoman ehkäisyn ja kamamisen ja informoinnin tehostaminen, pitkäaikaisten ehkäisymenetelmien suosiminen. Some-kanavien hyödyntäminen, henkilöstöresurssin lisääminen.	Maksuttoman ehkäisyn asiakkaita	641	674		Perhesuunnittelu-neuvola
		Raskauden keskeytys-lähetteitä	61	66		
Opiskelijälähtöisyyden toteutuminen terveystarkastuksessa	Terveydenhoitaja kysyy opiskelijalta terveystarkastuksessa onko hänellä mielessä jotain asiaa, josta hän haluaisi keskustella. Toimenpide käytössä jokaisessa terveystarkastuksessa.	Terveystarkastuksessa nuoren mielipidettä kuunnellaan, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	89,3 % (2021)	89,3%	90,8 %	Opiskeluterveydenhuolto
		Terveystarkastuksessa nuoren mielipidettä kuunnellaan, % ammatillinen koulutus 1. ja 2. vuoden opiskelijoista	85,8 % (2021)	85,8 %	85,9 %	
Aikuisten hoitoonpääsy hoitotakuun puitteissa suun terveydenhuoltoon	Aikuisten kiireettömän hammashoidon tarkastusten tekeminen määräraikojen puitteissa	Jonopotilaiden määrä	1961	0		Suun terveydenhuolto
		Hoitotakuun puitteissa toteutuneet tarkastukset	Toteutunut	Toteutunut		
Työttömien työnhakijoiden työ- ja toimintakyvyn tukeminen	Työllisyyden kuntakokeilu 2021-2023, hoitaja olemassa, lääkäripalvelut saatavissa	Asiakaskäyntien määrä	Ei saatavilla	266	479	Terveyskeskus, Työllisyyden kuntakokeilu
Pitkäaikaissairaiden ja paljon palveluja käyttävien potilaiden kontaktimäärien väheneminen	Pitkäaikaissairaiden ja paljon palveluja käyttävien potilaiden hoidon tarpeen määrittäminen, terveys- ja hoitosuunnitelmien laatiminen vastaanottosektorilla	Uusien hoito- ja palvelusuunnitelmien lukumäärä	282	0		Terveyskeskus
		Päivitettyjen hoito- ja palvelusuunnitelmien lukumäärä	46	0		
Hoitohenkilökunnan ja potilaan rasituksen ja kuormituksen vähentäminen	Kinestetiikkakoulutus kaupunginsairaalan henkilöstölle. Koulutuksen teoriaosuus ja käytännön harjoittelu osastoilla potilaiden kanssa.	Osallistuneiden antama palaute	Ei saatavilla	Koulutus innostavaa ja käytännönläheistä		Terveyskeskus
		Koulutuskerrat ja koulutukseen osallistuneiden määrä eri osastoilla	Ei saatavilla	40 osallistujaa, 91 koulutuspäivää		
		Kinestetiikan periaatteiden juurtuminen osaksi kaikkien osastojen hoitotyötä.	Ei saatavilla	Tarvittaisiin kaikille hoitajille		

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022	Vastuutahot
Turvallinen hoito, sekä potilaiden että työntekijöiden näkökulmasta	MAPA- koulutus henkilökunnalle. Turvallisuus-suunnitelmat. Ennakointi (käytettävissä mm. vartijapalvelut, hoitajahälyttimet, ym.) MAPA (Management of Actual or Potential Aggression = Haasteellisen käytöksen ennaltaehkäisy ja hallinta) -kouluttajien kouluttaminen osastolle M3. Turvallisuuteen liittyvien asioiden kehittäminen kaikissa yksiköissä.	MAPA-kouluttajien koulutuksen toteutuminen	Ei saatavilla	3		Terveyskeskus
		MAPA-koulutukseen osallistuneiden määrä	Ei saatavilla	10		
		HaiPro-ilmoitukset (haittatapahtumien raportointiprosessi) / potilasturvallisuus	522	532		
		HaiPro-ilmoitukset / työturvallisuus	172	140		
		HaiPro-ilmoitukset / potilaiden ja omaisten tekemiä ilmoituksia	4	5		
		HaiPro-ilmoitukset / tietoturvailmoituksia	7	2		
Nuorten elämänhallinnan tukeminen ja palveluihin ohjaaminen	Etsivä nuorisotyö, kuntouttava työtoiminta mm. työpaikat, vertaistukiryhmät	Tehdyt Kyky-viisari mittaukset	Tolkkupaja: 25	36	Ei saatavilla	Nuorisopalvelut, Työpajat, kuntakokeilu
			Kaks'Kättä: 83	Ei saatavilla	Ei saatavilla	
		Tehdyt Sovari- sosiaalisen vahvistumisen mittaukset	Tolkkupaja: 30	23	Ei saatavilla	
Päihitteettömyyteen kannustaminen	Ehkäisevän päihdetyön aktiiviset toimet eri ikäluokissa, tiedon jakaminen, Festaripakkatyö	Toteutuneet Festaripakka-toimenpiteet	0	1	22	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, EHKÄPÄ lapset ja nuoret
		Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, 8. ja 9. lk	10,9 % (2021)	10,9 %	9,5 %	
		Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, lukio 1. ja 2. lk	7,1 % (2021)	7,1 %	7,5 %	
		Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, ammatillinen oppilaitos	12,1 % (2021)	12,1 %	14,8 %	
		Suunnitelma päivitetty	Ei päivitetty	Ei päivitetty	Ei päivitetty	
Hyödynnetään järjestöjen palveluita entistä paremmin ja lisätään tietoisuutta niiden tarjoamista palveluista.	Hyödynnetään järjestöjen jakamaa tietoa eri aiheista esimerkiksi kaupungin henkilöstön kouluttamisessa. Lisätään tietoisuutta järjestöjen tarjoamasta vertaistuesta.	Järjestöjä hyödynnetty koulutusten järjestämisessä.	Ei saatavilla	Ei saatavilla	Kyllä, esim. ehkäisevän päihdetyön koulutukset ja lapsivaikutusten arviointi	Seinäjoen kaupunki, järjestöt
Otetaan yritykset entistä vahvemmin mukaan asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen.	Edistetään Heathy Kids of Seinäjoki -kehitysalustan laajentumista	Kehitysalustan kautta toteutuneet kehittämissuunnitelmat	4	3	0	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
	Etsitään ja luodaan strategisia kumppanuuksia yritysten kanssa tavoitteena asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Strategisten kumppanuuksien määrä	0	0	0	Elinvoiman ja kilpailukykyyn toimiala
Oppilaat syövät koululounaan	Kouluruokailujulisteen toimenpiteitä on otettu käyttöön kouluilla. Ruokailutoimikunta / kouluruoka-agenttitiimi / ruokaraati tmv. kehittämistyöryhmä toimii kouluilla. Toteutetaan kouluilla suosikkiruokaviikkoja ja vahvistetaan myönteistä mielikuvaa kouluruoasta. Kouluravintolaa kehitetään tilana (viihtyisyys).	Ruokailutoimikuntien määrä vs. koulujen määrä	15 / 34	19 / 34	21 / 34	Ruoka- ja siivouspalvelut, koulut
		Syö pääruokaa koulu-ruoalla kaikkina koulupäivinä, %, 4. ja 5. lk	75,9 % (2021)	75,9 %	76,4 %	
		Syö pääruokaa koulu-ruoalla kaikkina koulupäivinä, %, 8. ja 9. lk	63,2 % (2021)	63,20 %	Ei uusia tietoja	

Kulttuurista hyvinvointia

Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022
Harrastaa taidetta ja kulttuuria vähintään yhtenä päivänä viikossa, 4. ja 5. lk, %	78,5 (2021)	78,5	78,5 %
Harrastaa taidetta ja kulttuuria vähintään yhtenä päivänä viikossa, 8. ja 9. lk, %	51,7 (2021)	51,7	46,3 %
TEA-pisteet, kulttuuri	79 (2021)	79	79 (2021)

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022	Vastuutahot
Visuaalisten taiteiden huomiointi osana kaupunkilaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia	Seinäjoen taidehallin näyttelyistä viestiminen saavutettavasti, Seinäjoen taidehallin yleisötyön toiminnot eri kohderyhmille (lapset, lapsiperheet, ikääntyneet)	Seinäjoen taidehallin asiakasmäärä	10 900	12 000	14 698	Kulttuuripalvelut
	Julkisen taiteen lisääminen kaupunkilaisten arkiympäristöön, julkisen taiteen viestinnän ja yleisötyön toteuttaminen	Toteutetut toimenpiteet	Ei saatavilla	3 aloitettua teoshankinta-prosessia sekä 1 portfoliohaku. Asukaskysely taideteoksen taustamateriaaliksi (Björkenheimintien siltä). Patsaspyöräilyjä ja infovideoita kaupunkilaisille.	5 käynnissä olevaa teoshankintaa, 1 kutsukilpailu. Yleisötyö ja viestintä: 1 infovideo kaupunkilaisille, 1 julkisen taiteen toripvä, 3 patsaspyöräilykierrosta	Kulttuuripalvelut, yhdessä poikkihallinnollisen taidetyöryhmän kanssa
Lasten ja nuorten kulttuurikeskusten lisääminen	Lastenkulttuurikeskus Louhimon perustoiminnan sekä etä- ja digisisältöjen toteuttaminen	Lastenkulttuurikeskus Louhimon asiakaskontaktit	10 000	Livetapaamisia 13 096 kpl	19 849	Kulttuuripalvelut
		Lastenkulttuurikeskus Louhimon verkkosisältöjen käyttäjämäärä	12 000	111 831	1 875	
	Kasvatus- ja opetusalan henkilöstön kouluttaminen taiteen ja kulttuurin kokemisen ja tekemisen mahdollisuuksista osana työtä.	Lastenkulttuurikeskuksen toteuttamat kasvattajien ja opettajien asiantuntijakohtaukset ja koulutukset	10	Etäkoulutukset 23 kpl (574 hlöä), 1 live-koulutus (18 hlöä)	20 kpl (60 hlö), 1 livekoulutus (4 hlöä)	

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022	Vastuutahot
Kulttuurikasvatusuunnitelman sisältöjen toteuttaminen	Yhteistä tekemistä, yhteisiä painopisteitä, kulttuurin ja taiteen tekijöiden vierailuja koululle ja varhaiskasvatukseen tukemaan Kulttuuri- matkasisältöjen hyödyntämistä opetustyössä	Kulttuurimatkaan osallistuneiden määrä	5 000	5 000	5 000	Kulttuurikasvatus, varhaiskasvatus, perusopetus, kirjasto
		Taituri-toimintaan osallistuneiden määrä	3 000	3 000	3 000	
Sosiaali- ja kulttuuripalveluiden yhteistyön vahvistaminen	Kulttuuripalveluiden saavutettavuuden parantaminen. Sosiaalipalveluiden kanssa yhteistyössä toteutettavat taide- ja kulttuurisisältöiset projektit sekä Kaikukortti-toiminta.	Sosiaali- ja kulttuuripalveluiden kanssa yhteistyössä toteutettavien taide- ja kulttuurisisältöjen määrä tunteina	Ei mitattu	Ei mitattu	11 h (65 lasta ja 54 aikuista, kokouksia 16 kpl)	Kulttuuripalvelut, sosiaalipalvelut
		Kaikukortin käyttökerrat	0	2 329	6 426	
Ikääntyvien kulttuurihyönteiden lisääminen	Tehdään monialaista yhteistyötä ja toteutetaan K65 Kulttuurihyönteiden suunnitelmaan kirjattuja toimenpiteitä	K65- työryhmään osallistuvien yhteistyötahojen määrä (K65 Kulttuurihyönteiden asiantuntijaryhmä)	24	23	19	Kulttuuripalvelut
		Toteutuneet toimenpiteet	Ei toimenpiteitä	15 / 19 prosessissa ja 4 / 19 aloittamatta	7 / 19 valmista, 10 / 19 prosessissa, 2 / 19 aloittamatta	
Kirjaston kulttuuritapahtumien lisääminen	Kirjaston kirjallisuus- ja kulttuuritapahtumien kehittäminen eri ikäryhmille yhteistyössä eri kumppaneiden kanssa	Tapahtumien määrä	547	644	731	Kirjasto

Hyvät arkiympäristöt

Hyvä arkiympäristö on terveellinen, turvallinen, esteetön ja esteettinen. Se kannustaa asukkaita edistämään omaa hyvinvointia ja terveyttä sekä vahvistaa mielenterveyttä. Hyvä arkiympäristö kannustaa liikkumaan sekä nauttimaan luonnosta ja kulttuuriympäristöstä. Ympäristöllä on iso vaikutus myös turvallisuuteen ja onnettomuuksiin.

Viihtyisä kaupunkiympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022	Vastuutahot
Julkisen taiteen määrän lisääminen	Julkisen taiteen prosessien kehittäminen	Toteutuneet projektit	0	1 (Isoset)	1 (Vahdit)	Kulttuuripalvelut, kaupunkiympäristö
Lisätään viheralueiden määrä kaupungissa	Rakennetaan uusia viheralueita	Rakennettujen viheralueiden määrä kaupungissa ha /vuosi	2 ha	2,2 ha	2,2 ha	Kaupunkiympäristö
	Asemakaavoissa vihreäksi jätetyt alueet, muutakin kuin rakennettuja puistoja, sisältää mm taloyhtiöiden piha-alueet jne	Otetaan käyttöön viherkerroin	Ei vielä käytössä	Ei käytössä	Ei käytössä	
		Asemakaava-alueella asuvan väestön osuus, jolla enintään 300 metrin matka puistoalueelle	Ei saatavilla	Ei saatavilla	Ei saatavilla	

Turvallinen kaupunki

Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65-vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä (hyte-kerroin)	424,9	422,1	504,7
Koulussa tai koulumatkalla vähintään kaksi tapaturmaa lukuvuoden aikana, 4. ja 5. lk, %	22,6% (2021)	22,6 %	Ei uutta tietoa
Liikenneonnettomuuksia Seinäjoella	90	108	114
Poliisiin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta	7,4	8	7,8

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022	Vastuutahot
Oppilaitosturvallisuuden parantaminen	Turvallisuusosaaminen ja koulujen poistumisharjoitukset ovat osa arkipäivää. Arjen turvaamiskäytännöt ja kurinpitokäytännöt ovat opetussuunnitelman mukaisia ja yhtenäisiä. Valmiussuunnittelu ja riskienhallinta on jatkuvasti ajan tasalla sekä turvallisuussuunnitelmat päivitetään valtuustokauden aikana vähintään kertaalleen.	Kaikilla kouluilla on sähköinen pelastussuunnitelma	Ei ole	Ei ole	Kyllä	Oppilaitokset
		Opetussuunnitelman mukaiset ja yhtenäiset toimet kaikilla kouluilla käytössä	Ei ole	Ei ole	Kyllä	
Turvalliset kouluiretit	Todetaan ja kirjataan vaaranpaikat sekä vähennetään niitä vuosittain	Parannettujen vaaranpaikkojen korjaaminen lkm	Ei saatavilla	Ei saatavilla	3 kpl	Kaupunkiympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022	Vastuutahot
Vastuullisuuden esiintuominen ja lisääminen ruokapalvelussa	Hävikin mittaaminen, vastuullisten raaka-aineiden ja toimintojen listaaminen, Vastuullisuudesta kertominen henkilökunnalle ja asiakkaille	Hävikin määrä	Ei saatavilla	Ei saatavilla, aloitetaan vuonna 2023	Hävikin määrä ei ole vielä saatavilla, ohjelman sisääntulo menossa syksy / 2023.	Ruoka- ja siivouspalvelut
Terveellinen hengitysilmä (ei katupölyä)	Tarkkaillaan ilmanlaatua	Huono ilmanlaatuindeksi päiviä/vuosi	3 päivää	1,3 päivää (31,5 h)	2,2 päivää (52,5h)	Kaupunkiympäristö
Lisätään ikäihmisille tarkoitettuja erilaisia asumismuotoja	Suunnittelun pohjalla on ikäihmisten oma näkemys ja heidän tarpeensa	Uusia malleja otettu käyttöön	Ei saatavilla	v. 2022 toteutuvaa	Ikääntyvien asumisen hanke	Ikäihmisten palvelut, eristysasumisen työryhmä
Ikäihmisten kaatumistapaturmien ennaltaehkäisy	Tuetaan asuntojen ja ympäristön esteettömyyttä lisääviä toimia, jaetaan liukusteitä ikäihmisille	Jaettujen liukusteiden määrä	Ei saatavilla	150		Ikäihmisten palvelut

Liikkumista edistävät ympäristöt

Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022
TEA-pisteet, liikuntapaikkojen määrä yhteensä / 1000 asukasta	44 (max 100)	44 (max 100)	50 (max 100)

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Arvo 2020	Arvo 2021	Arvo 2022	Vastuutahot
Lähiliikuntapaikkojen rakentaminen ja ylläpitäminen	Lisätään lähiliikuntapaikkojen määrää erillisen suunnitelman mukaan	Toteutuneiden lähiliikuntapaikkojen määrä	16	2 uutta paikkaa	3 uutta paikkaa	Liikuntapalvelut, kaupunkiympäristö
Tuetaan hyvinvointia edistävää liikkumista	Ylläpidetään olemassaolevia pyöräteitä ja ulkoilureittejä sekä tehdään uusia	Ulkoilureittien pituus km	280	280	283	Kaupunkiympäristö, liikuntapalvelut
		Kulkumuotojakauman kehitys, auto/julkinen/pyörä/jalankulku, %	Ei saatavilla	Ei saatavilla	Ei saatavilla	
	Tarjotaan päiväkotien ja koulujen pihat asukkaiden käyttöön iltaisin ja viikonloppuisin	Pihojen tarjoaminen kaikkien käyttöön	100 %	100 %	100 %	Varhaiskasvatus, perusopetus, kaupunkiympäristö, liikuntapalvelut
Liikuntapaikkojen käytön lisääminen ja monipuolistaminen	Nuorisotiloilla salivuorot, kesäaikaista ohjausta koulupihoissa, vahinkoliik-kumista, ohjattuja luontoaktiviteetteja	Toteutuneita ohjauskertoja	8	Ei saatavilla	Ei saatavilla	Nuorisopalvelut
Esteettömyyden huomioiminen	Esteettömyys huomioidaan niin suunnittelussa, rakentamisessa kuin kunnossapidossakin. Tulevaisuudessa esteettömyyteen liittyviä asioita käsitellään vammaisneuvostossa, jossa on kaupunkiympäristön toimialan edustus.	Kaupunkiympäristön edustus vammaisneuvostossa	Ei ole	On edustus	On edustus	Kaupunkiympäristö

Raportin tekoon ovat osallistuneet seuraavat henkilöt Seinäjoen kaupungilta:

Henna Rantasaari	hyvinvointipäällikkö
Tanja Särkipaju	liikuntapalvelupäällikkö
Leena Kråknäs	kulttuuritoimenjohtaja
Pekka Hautamäki	nuorisotoimenjohtaja
Marika Ojala	vt. perusopetusjohtaja
Aija-Marita Näsänen	varhaiskasvatusjohtaja
Teppo Latvanen	rehtori, Kansalaisopisto
Kirsti Länsikallio	kirjastotoimenjohtaja
Pirjo Kujanpää	ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö
Hanna Latva-Kiskola	ympäristönsuojelujohtaja
Tiina Penttilä	projekti-insinööri
Kirsi Mattila	vuorovaikutussuunnittelija
Sanna Martin	viestintäsuunnittelija
Pirita Karjala	palveluesimies
Jari Mäkelä	liikuntatoimenjohtaja
Elina Hihnala-Mäkelä	turvallisuuspäällikkö
Ville Järvi	erityisopetuksen rehtori
Henna Malila	vs. erityisopetuksen rehtori
Joni Ulvila	kaupungininsinööri
Keijo Kaistila	suunnittelupäällikkö
Ilkka Rintala	työllisyysjohtaja

Yhteystiedot:

Henna Rantasaari, hyvinvointipäällikkö, Seinäjoen kaupunki

henna.rantasaari@seinajoki.fi, 050 354 9311

Seinäjoki